

Жоба туралы қысқаша ақпарат

Жоба аты	G-202304–70191 CRDF Global - «Өмір туралы ғылымдардағы биорисканы басқару» оқу құралын әзірлеу
Жоба өзектілігі	<p>Ұсынылған оқу құралы пәнаралық сипатқа ие және осы мәселенің негізгі аспектілері бойынша анықтамалық деректері бар дәріс материалдарын, талқылауға арналған негізгі сұрақтары бар семинарларды, кейс-стадилерді және нақты жағдай тапсырмаларын қарау бойынша жаттығуларды, сондай-ақ СӨЖ-на арналған тапсырмаларды, қорытынды бақылау сұрақтарын, әдебиеттер тізімі мен қосымшаларды қамтиды. «Тіршілік туралы ғылымдардағы биологиялық тәуекелдерді басқару» құралы ағылшын, қазақ және орыс тілдерінде жасалды. Тіршілік туралы ғылымдар саласындағы әртүрлі мамандықтар бойынша оқитын магистратура және бакалавриат студенттеріне, жас ғалымдар мен университет оқытушыларына, ғылыми-зерттеу институттары мен зертханаларының өкілдеріне және биологиялық тәуекелдерді басқаруға қатысы бар барлық мүдделі тұлғаларға ұсынылады. Құрал электрондық түрде және оны күндізгі және қашықтықтан оқыту нысандарында қолдануға болады.</p>
Жоба мақсаты	<p>«Өмір туралы ғылымдардағы биорисканы басқару» оқу құралын әзірлеу. Оқу құралын әзірлеудің мақсаты – білім алушыларда тіршілік туралы ғылымдардағы биологиялық тәуекелдерді басқару, қоршаған ортаға және адамға қауіпті әсерді уақтылы анықтау, азайту, алдын алу, сондай-ақ ғалымдардың ғылым мен өндірістік қызметтегі жауапкершілігін арттыру үшін қажетті заманауи білім мен қолданбалы дағдыларды игеруді қамтитын жаңа құзыреттерді қалыптастыру, қазіргі қоғамның тұрақты дамуына үлес деп қарастырсақ болады, сонымен қатар бұл тұрақты дамудың 3-ші мен 4-ші мақсаттарына сәйкес.</p>
Жоба міндеттері	<ol style="list-style-type: none"> 1. Зертханалық тәжірибеде биориск менеджмент саласындағы халықаралық және қазақстандық ғылыми-техникалық көздер мен реттеуші құжаттарды талдау; 2. Бекітілген мазмұнға сәйкес биорискаларды басқару бойынша жәрдемақы әзірлеу; 3. Оқу құралын (орыс нұсқасы) қазақ және ағылшын тілдеріне аудару; 4. Қазақстандық және шетелдік сарапшылардың оқу құралдарын рецензиялау; <p>География факультетінің сайттарында 3 тілде оқу құралының электрондық нұсқасын орналастыру және география және табиғатты пайдалану факультетінің, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың орнықты даму жөніндегі ЮНЕСКО кафедрасының сайттарында, "Ұрпақтар арқылы жасыл көпір" ақпараттық-коммуникативтік платформасында, сондай-ақ "ядролық технологиялар қауіпсіздігі" ГТО серіктес</p>

	ұйымының сайтында 3 тілде оқу құралының электрондық нұсқасын орналастыру ҚР.
Күтілетін және қол жеткізілген нәтижелер	<p>Қазіргі заманғы идеяларды талдау және студенттердің келесі тақырыптарды игеруіне құзыреттілік көзқарас:</p> <ul style="list-style-type: none"> * 21 ғасырдағы биологиялық қауіптер, адам мен қоршаған орта үшін маңызы; * Халықаралық шеңберлер мен ережелер, Қазақстанның био - және экологиялық қауіпсіздік жөніндегі ұлттық заңнамасы; * Биологиялық инфекциялар және адамдар мен қоршаған ортаға қауіп төндіретін жаңа технологиялар; * Биориск және оны бағалау, биоқауіпсіздік және биоқорғаныс (радиациялық, химиялық, биологиялық қауіпсіздік, жалпы экологиялық қауіпсіздік элементтері ретінде); * Зертханалық тәжірибеде биорисканы басқару (анықтау, азайту шаралары, операциялар және техникалық қызмет көрсету, кәсіпорындағы апаттар мен апаттардың алдын алу және т. б.); * Кибер-биоқорғау, кибер-физикалық және ақпараттық қауіпсіздік элементтері мен іс-шаралары: саясаттарды, бағдарламаларды және іс-қимыл жоспарларын әзірлеу; * Биоиндустрия кәсіпорындарына арналған Фирмаішілік сәйкестік бағдарламасы; * Ғылыми зерттеулер мен кәсіпорындағы тәуекелдерді басқару биоэтикасы мен мәдениеті, ғылымдағы жауапкершілік пен академиялық еркіндік арасындағы тепе-теңдік.
Зерттеу тобы мүшелерінің аты-жөні, идентификаторлары (Scopus Author ID, Research ID, ORCID, бар болса) және сәйкес профильдерге сілтемелер	<p>1. Тәжібаева Тамара Лашқарқызы– б. ғ. к., доцент. ResearcherID – ORCID – https://orcid.org/0000-0001-8813-1440 Scopus Author ID – 57196237254</p> <p>2. Базарбаева Турсынкул Аманкелдиевна – к.ғ.н., доцент. ResearcherID – ORCID – https://orcid.org/0000-0001-8775-1234 Scopus Author ID -56784399000</p>
Жарияланымдар тізімі (URL, DOI көрсетілген)	<p>T 27 Tazhibayeva, T.L. Biorisk Management in Life Sciences: Teaching manual (English, Kazakh, Russian). Electronic edition. – Almaty, 2023. – 305 p.</p> <p>ISBN 978-601-04-6546-6 https://www.kaznu.kz/en/25189/news/one/38753/ https://www.kaznu.kz/en/26889/page/ https://greenbridgework.kaznu.kz/?page_id=1090 https://ntsc.kz/?p=1022&lang=en_US</p>
Патент туралы ақпарат	-